

Eineltisáætlun/Olweus Grunnskóla Fáskrúðsfjarðar

Starfsfólk skólans leitast við að fyrirbyggja einelti og ofbeldi og leysa þau mál sem upp koma á eins farsælan hátt og kostur er. Það er einlægur vilji okkar að skólinn okkar sé öruggur vinnustaður og að þar líði öllum vel. Við sýnum nemendum okkar festu og ákveðni en um leið hlýju og virðingu.

Síðan haustið 2005 hefur verið unnið samkvæmt aðferðum norska sálfræðingsins Dan Olweus gegn einelti en hann hefur til margra ára unnið að rannsóknum á einelti og sett saman áætlun sem miðar að því að uppræta og vinna gegn einelti.

Bekkjarfundir eru haldnir reglulega í öllum bekkjum. Bekkjarreglur eru fáar en skýrar þar sem áhersla er lögð á virðingu og vináttu. Við reynum að tryggja öryggi nemenda sem best við getum í frímínútum og á göngum skólans. Gott samstarf heimila og skóla er lykilatriði í baráttunni gegn einelti og lögð er áhersla á aukinni þátttöku foreldra í starfi skólans. Árlega taka nemendur í 5.- 10. bekk könnun um líðan og samskipti. Niðurstöður þeirrar könnunar eru kynntar foreldrum.

Hvað er einelti?

Einelti getur birst í ýmsum myndum þótt algengast sé að flokka það í tvo flokka, andlegt og líkamlegt. Í *reglugerð um aðgerðir gegn ofbeldi á vinnustað* segir að:

Einelti er endurtekin ámælisverð háttsemi af hálfu eins eða fleiri saman, þ.e. hegðun, athöfn eða athafnaleysi, sem er til þess fallin að meiða, niðurlægja, gera lítið úr, móðga, særa, mismuna, ógna og valda vanlíðan hjá þeim sem hún beinist að. Þetta á m.a. við um skilaboð eða aðrar upplýsingar sem miðlað er í síma eða með rafrænum hætti. Hér er þó almennt ekki átt við samskipti eða skoðanaskipti milli jafninga.

Samkvæmt skilgreiningu Olweusar er það talið einelti þegar einn eða fleiri beita einstakling endurteknu líkamlegu eða andlegu ofbeldi eða félagslegri útskúfun sem getur sýnt sig í eftirtöldum myndum:

- Líkamlegt: barsmíðar, spörk, hrindingar eða skemmdarverk
- Munnlegt: uppnefni, niðrandi athugasemdir og endurtekin stríðni
- Skriflegt: tölvuskeyti, sms–skilaboð, blogg síðuskrif, krot og bréfasendingar
- Óbeint: baktal, útskúfun eða útilokun úr félagahópi
- Efnislegt: eigum barnsins stolið eða þær eyðilagðar

- Andlegt: þegar barnið er þvingað til að gera eitthvað sem stríðir algjörlega gegn réttlætiskennd þess og sjálfsvirðingu.

Einelti er ofbeldi sem getur haft alvarlegar afleiðingar í för með sér bæði fyrir þolanda og geranda. Andlegt ofbeldi, eða áreiti, hefur oft verri afleiðingar í för með sér en líkamlegt. Einelti hefur iðulega alvarleg áhrif á nám, líðan og félagsþroska einstaklinga.

Ef grunur vaknar um einelti í Grunnskóla Fáskrúðsfjarðar tekur aðgerðateymi við málinu og sinnir faglegri forystu í því máli innan skólans og veitir kennurum, nemendum og foreldrum leiðsögn. Í aðgerðateyminu eru: Skólastjórnendur, sérkennari og viðkomandi umsjónarkennari. Meðferð eineltismála: Ef grunur vaknar um að einelti eigi sér stað í skólanum fer eftirfarandi ferli í gang:

- skilaboðum komið til starfsmanna með tölvupósti þess efnis að grunur um einelti sé að ræða og vöktun sett í gang. Starfsmenn þurfa síðan að leita nánari upplýsinga hjá umsjónakennara um það hverjir eiga í hlut
- öllum málum er vísað til umsjónarkennara/skólastjóra viðkomandi nemenda
- allir starfsmenn skólans fylgjast með samskiptum og líðan nemenda í skólanum og þar sem nemendur eru á vegum skólans
- umsjónarkennari/skólastjóri kannar málið hjá nemendum, starfsfólki og foreldrum
- umsjónarkennari/skólastjóri hefur samband við foreldra gerenda og þolenda ef upp koma alvarleg eineltismál og einnig ef illa gengur að stöðva einelti á byrjunarstigi.
- umsjónarkennari/skólastjóri ræðir strax við þolanda með eða án foreldra, allt eftir því hvernig málið ber að. Í öllum tilfellum eru foreldrar látnir vita.
- umsjónarkennari/skólastjóri ræðir við geranda/gerendur
- foreldrar eru í öllum tilfellum látnir vita af því og í sumum tilfellum einnig boðaðir í viðtal með geranda
- umræður í bekknum og lögð áhersla á að kanna hve víðfemt málið er
- umsjónarkennari getur lagt fyrir nemendur tengslakannanir og átt við þá viðtöl til að fá skýrari mynd af því sem er í gangi

Ef ekki tekst að uppræta eineltið eftir aðgerðir umsjónarkennara/skólastjóra er málinu vísað til skólastjórnenda sem leita munu þeirrar aðstoðar sem þörf er á til að uppræta eineltið.

Markmið Olweusarverkefnisins.

Helstu markmið aðgerðaáætlunar Olweusar er að draga úr tækifærum til eineltis og byggja upp afstöðu nemenda, kennara og foreldra gegn einelti. Unnið er að eftirfarandi meginþáttum með skipulögðum hætti:

- lagðar eru fyrir kannanir á einelti og niðurstöður kynntar
- allir starfsmenn skólans eru upplýstir um hvað einelti er, og að fræða starfsfólk um einelti og undirbúa það undir að vinna markvisst gegn því
- nemendur fá fræðslu um einelti, eðli eineltis, birtingarform þess og afleiðingar fyrir gerendur og þolendur
- eftirlit innan skólans er skilvirkt og lögð áhersla á vitundarvakningu meðal starfsfólks, nemenda og foreldra
- reglur skólans eru kynntar fyrir nemendum og ræddar
- haldnir eru bekkjarfundir um samskipti og skólabrag
- Tekið er á þeim eineltismálum sem upp koma með skipulögðum hætti með samtölum við gerendur, þolendur og foreldra. Foreldrar eru beðnir um að vera með augu og eyru opin og láta skólann vita ef þeir verða varir við að barni er strítt eða það stríði öðrum og jafnframt láta umsjónarkennara/skólastjóra vita ef því líður illa í skólanum.

Eineltisáætlun GF

